

unu

No. 3 | avantgardă literară

■ ■ ■ iunie 1928 ■ ■ ■

colaborează: f. brunea, ion călu-
găru, gheorghe dinu, moldov, sașa
pană, stephane roll.

2 lei

M E S A J

Dorohoiul a fost cîndva un ținut ce l-am posedat.
O viziune unde am compus poeme, am compilat
împotriva Siguranței Statului și am rîvnit fetele care
poartă pantaloni cu dantelă.

Nu m'aș putea lăuda că am cucerit acest tîrg. L-am
avut. Fără vrere, fără sforțare. Dar întru amintirea
timpului mai port în loc de monogramă stema
deșului: un rac.

Dorohoieni, sînteți raci și ați văzut sub ochii vo-
ștri crescînd un domeniul, domeniul vostru, și
va aprinde luleaua la jăratecul luceafărului.
nu veți înțelega vitejia lui, precum n'ați înțeles ni-
mic.

Sînteți gușați! Numai unul dintre voi avu îndrăz-
neala să-și poarte gușa pe față.

Cred însă că e prea multă cinste pentru voi să
ați. Aici sfîrșesc mesajul.

Dat în reședința mea de vară
30. V. 928.

ION CALUGARU

CUVINTE PE NISIP

TANIA ȘTEFANOVNA

Cenacul literar al Taniei Ștefanovna se afla
pe strada Narcis. Tania n'a scris pînă în prezent
decît într'un carnet intim ce stă opt ore în po-
etă și 16 ore sub pernă. Carnetul poate fi de-
cifrat numai în fața oglinzii deoarece are scrisul
ugativei. Nu publică: așteaptă un subiect virgin
rusoaică pentru (a + a se) induce în gresală
altfel, e născută într'un tîrg călare pe un pîriu
tezat de popor „întors“ — din cauză că se
poate dela regule stabilite de fizică și curge la
leal.

Pentru acest anarchism, nici o hartă oficială
nu-l înscrie. Nerecunoașterea nu împiedică exi-
stența.

11 trepieduri și 11 bărbați completează cenaclul. Intinsă lasciv pe divanul cu scoarte și perne orientale, Tania este lectura cea mai interesantă a cenaclului — fiind alta veșnic — de 24 ori pe oră și de 60 ori pe minut. Migdalele au privirea absentă, alternînd cu reflexe bizare din Halimă.

Elevă, pe Calea Victoriei; japoneză de pe cestile de ceai, în kimono, acasă. Dimineata suferă de spleen; noaptea, moleșala patului o predispune la visare (fuge de explicarea viselor după Freud, instinctiv).

Ii place societatea masculină deoarece pisicilor de Angora le place șoarecii.

Semne particulare. Două arcade dentare încrustate violent sub sfîrcul stîng al mîinii de lawn-tennis.

La ședința de Joi a cenaclului, din lipsă de material, un tînar cu dicțiunea perfectă rosti discursul lui Kogălniceanu „pentru îmbunătățirea soartei țăranilor”. Justificarea morală a cenaclului — condiție s. q. n. — era făcută.

La masa servi celor 11 cenacliști 11 cuburi de cîte un cmc. de *Laurus camphora* (Conform art. 23 din statut).

Ultima oră. Carnetul monden și literar al zărelor de asară publica cu aldine: „D-ra Tania Ștefanovna, președinta cunoscutului cenaclu literar, s'a imbarcat ieri pe un avion tip Potez și a plecat la Berlin. Ținta plecării ar fi Conrad Veidt”

Noaptea, la aflarea noutății, „les onzes” — după un duș rece de surprindere — au început să filosofeze. Unii susțineau ca Tania va fi amantă bună, dar soție imposibilă; alții, că poartă în suflet o alchimie de vicii, candoare, poezie, răutăți și blazare; iar cei mai mulți se 'njurau c'au fost *dobitoci*. Și, într'o înțelegere spontană porniră 'n monom,—de-alungul castanilor dăruiți de Kiseleff prin regulamentul organic,—spre Alcazar d'été strigînd

— Jos cenaclele literare”

și purtînd în capul coloanei un placard din care țîșnea în majuscule fosforescente definiția lui Mihail Cosma

LITTÉRATURE:

**Le meilleur papier
hygiénique du siècle**

Sașa Pană

Drumuri se sbenguie leocă de lumină
dar pădurea razelor
duce privighetorile pe mîini
argint din amintiri
ca luna răsare obrazul tău
culcat pe norii blonzi
și buclele îl leagă în priviri
așteptî ca brazii să sune din clopoței
ca o sație alungă prin iarba drumul
es margheritele pe cîmpuri ca miei
și ne învăluie crinii în slavă ca fumul
se desprind din cositor apele
și pirăiele șerpilor
cari au albăstrit nopțile
se închid în pietre albe ca pleoapele.

Iți culci fruntea pe aerul rece ca pe un geam
e vinul ce deretică prin pomi
și ca păsări ar voi frunzele să zboare de pe ram

Gheorghe Dinu

LINII FRÎNTE

YUSUF

Yusuf e o pată compactă de mărimea unui om, ocupînd un loc în spațiu.

E proprietarul unui palton ferfenițit, a unei călării de două ori mai mare decît capul său, a unui pantof drept și o gheată stîngă—ambele tuite în împletituri de sîrme—a unei *singure* mași de fascist și a unor unghii îndoliate, fie-șe avînd 15 cm. lungime.

E întotdeauna aferat, din cauza neîncetatei căutări a memoriei sale și nu ține minte dacă a pierdut-o sau ba. (Legenda spune că din cauza dragostei ce-o purta unei hangițe, care a prefăcut-o (dragostea) în pîine de secară foarte gus-țoasă și de mare consum).

Are diferite funcțiuni foarte remuneratorii: scu-tră scoarțele hotelurilor cu ajutorul unei limbi de pantof, fabricată din rahat vanilat; om reclamă de sanatoriu sau azil; transmitător express de telegrame și serv devotat *marelui creator*.

Cînd se'ntimplă și n'are ce face, întinde în mîna dreaptă, închide coșoșește ochii, simu-lază chiorîitul mațelor și-așteaptă căderea unei mîndine cu monezi.

Sătul după aceea, ca și continuă existența, sepe să se prepare pentru cea mai îndrăgită mîncare.

Fiind posesorul cele mai vaste colecții de pa-ști ce trăiesc numai pe spatele și'n barba lui pipirig, s'a simțit în stare de asediu și prin unghiiile îndoliate a declarat război.

Or, în acest război, el fiind pe o poziție mai bună și avînd la îndemînă forțe mai numeroase de combatere, își bate joc de impotenta armată a paraziților, capturează la fiecare 3 secunde un prizonier, omorîndu-l pe loc și-l asvîrle cu o repeziciune de automat în pipirigul barbei sale, spre exemplu celorlalți combatanți.

Aceasta îi procură o asemenea plăcere, încît își deșurubează gura într'un hohot de rîs, își lînge degetele însîngerate cu limba-i înmiresmată în scortîșoară și citește gazetele politice cu susu'n jos, scoțînd sunete fără șir, dar de o muzicalitate excentrică.

Bunul său amic *Ghelemele-Ciok*, este un butoi cu rumegătura de fereastră. Nu-și poate suferi numele, fumează dintr'un trabuc triplu-fum, își face gargară cu drojdie de vin și are o mare dorință pe care o ține în secret față de sine în-suși chiar: dorește o continuare a șirii spinării printr'o deasă coadă de stuf, cu ajutorul căreia să se apere de răutatea omenească și de înțepăturile albinelor.

Yusuf și Ghelemele-Ciok sînt amici inseparabili de *Pafnuti*, un omuleț mărunțel cît un ardei, susținut de un bastonaș de vanilie, purtînd un elac violet, un smocking de piele lustruit cu vax și avînd lipit pe buza posterioară un smoc de lînă tîgaie încrețită.

În fiecare Duminică, acești trei inseparabili prieteni își pun catalige cu arcuiri puternice, strănută la fiecare cinci minute și apasă continuu pe automatele Stollwerck, cari exteriorizează caramelle lăptoase din vaci proaspete elvețiene.

moldov.

SCURT-CIRCUIT

FILIP BRUNEA

E blond ca o flacără... Dar o flacără de rug sub care se topește un aur cert, care, din generozitate și-l servește drept cerneală, frază sau surîs. Scriind despre Brunea, cineva îmi aruncă pe masă, cu un tangaj de suveniruri, buchetul de zile în care l'am văzut: înalt și hodinitor ca o priveliște, în fiecare gest e comprimat un sbor, o svîcnire — e așezat un peron pentru vulturi.

Dar de ce scriu, cînd vreau să-l prezint pe stadionul acestei coli, pe Brunea, o poemă? De ce acest scurt-circuit, e un instantaneu luat cu magnesium chiar în plină zi? Brunea nu e un

înger. Ingerii nu au umerii lui largi ca un viaduct peste care trece trenul unui cap. Brunea nu e intangibil ca lumea bolților.

Prin sîngele lui — tot blond — îți poci trece mîna ca prin bucle; în ochiul lui cald și comod ca o sofă, un tigru cu năpustirea în umeri e de veghe; sub fiecare pleoapă e un garaj de unde au plecat expedițiile celor mai cutezante aventuri în golul unde el a atins o palmă ca un continent. Printre prietenii crescuți toți în aceeași ardoare, Brunea e crupierul. Eroul lui plimbat prin multe pagini ale *Integralului*, îl iubește împrumutîndu-i tensiunea lui. Brunea e darnic în transfuzii. O limbă bătută cu nestimate e centura de atitudine; o lunetă e pusă după ureche și în fiecare deget e înfășurat un lasso.

Brunea e un înger. Dar un înger cow-boy.

Gazetar de anvergură, a reabilitat la o expresie nouă reportajul devenit morfolit și flasc. E îngrădit cu cărți, care le iubește, sara, ca un zăplaz. E concurent făcînd înconjurul lumii cu un cearcîn. Dar îl iubești dela început pentru inteligența și bunătatea lui pusă sub cuvinte ca după vitrine; îl iubești pentru surîsul lui care-i leagănă ca pe o holdă fața.

— Dar a reușit să descrie în acest scurt-circuit, tot incendiul tău; dar a putut să sărute, pe aceste vîrfuri, fruntea ta răpită de un șoim pe un pisc...
roll ?

ANTOLOGIE

F. BRUNEA

RĂZBUNAREA LUI PAPUFILI

D-nei M-y

Papufili, adică omul care și-a pierdut memoria într'o Marți, după ce-și consultă nodul batistei, se adresa infailibilui său prieten:

— Scumpul meu Filipapu, crezi tu că sînt fericit ?
— Cred.

Papufili se grăbi să-și oglindească emoția în verigheta soției sale.

După șapte ani de conviețuire plană, am aflat azi, draga mea, că-s fericit. Mulțumesc discreției tale, greu încercate în șapte ani de conviețuire plană.

Și Papufili, făcu conștiincios un nod la batistă, ca să nu uite că-i fericit.

Era într'o Marți, tocmai cînd aniversa două deceni dela pierderea memoriei surprinse într'o chelie, o gură, o singură gură, cu patru buze adulterine. Gura purla fracul lui Filipapu și decolteul soției sale.

A doua zi demisionă din funcția de manechin la fabricantul de sicrie.

Se duse la baie unde jură să se răzbune, împușcîndu-se pe cadavrele celor doi mizerabili.

Și pe cînd se îmbrăca, conform unui vechiu obicei, ca să NU UITE hotărîrea, își făcu un semn la tîmplă cu revolverul.

— 75 H. P. — Octombrie 1924

E T U V A

PREMII

Societatea Scriitorilor Romîni a premiat pe Ion Foti, grefier al literelor romîne, autorul romanului fără nici un cititor „Vis și realitate“. Și, pentru a-și încununa stupizenia a aruncat ceilalți 10.000 lei—pentru poezie—lui Alfred Moșoiu! Și astăzi sculptorul „Cuvintelor Potrivite“, Tudor Arghezi, POETUL cînd demon, cînd înger, dar veșnic poet a fost învins — (nici nu candidase) — spre oprobiul votanților. Cu ce premii ar putea cîștiga autorul „Strianeii“ și colaboratorul lui Carăbuș Tănase, admirația de care se bucură d-l Arghezi? Cerem să se ridice 16 statui de beton armat celor 16 votanți ai d-lui Moșoiu.

N. Iorga, singur ziditorul unei piramide maculatură mai înaltă cu 120 m. decât cea ridicată pe malurile Nilului de miile de sclavi ai lui Keops, a obținut premiul național pentru proză (100.000 lei).

Cel de poezie, Ion Minulescu: au trebuit oficialității două decenii, să vibreze timpanul la acordurile străinului pelerin cîntăreț din trei strune.

„Dar poarta a rămas închisă la glasul artei viitoare“

Eră prin anul *una mie și nouă sute opt*—îmi pare 1928: pietrele cu cari a fost primit s'au prefăcut în pedestale.

sașa pană

„HASEFER“

—librărie de artă—cuprinde de două luni, între cei patru pereți de templu al gândului tipărit, *prima expoziție de cărți de artă franceză*—la noi.

Platina intelectuală universală a veacurilor, cuprinsă în haină de sărbătoare,—literă, desen, hîrtie legătură,—și-a dat rendez-vous.

Vizitatorul uluit nu știe ce să cerceteze mai întîiu și ce să aleagă. Iși pipăie pulsul: 130 pe minut.

s. p.

PRIMATE :

■ **Urmuz:** Vitrină de artă nouă. Director George Bogza, No. 1, 2 și 3. (Str. Carol 80, Cîmp)

■ **Panaît Mușoiu,** neobositul traducător d... abstinență și înțeleptul unei activități mai rodnice în cei... a, a tipărit

■ **Han Ryner:** Din aparițiile lui Ahasverus (30 lei).

■ **B. Liber:** Copilul și căminul părintesc (100 lei).

■ **M. Deshumbert:** Pe lumea cealaltă: raiul și iadul. Pe lumea asta: dureri și bucurii (1 vol 20 lei).

■ **Silvio Pellico:** Despre îndatoririle bărbatilor (40 lei).

■ **Clara Guthrie d'Arcis:** Rolul social al femeii (20 lei).

■ **Gatti Gamond:** Despre îndatoririle femeilor (100 lei).

■ **Jean Maréchal:** Progresul omenesc (10 lei).

Traducerile păcătuiesc fiind scrise pentru cei cari nu cederă capul numai cuier pentru pălărie.

Se pot procura la traducător: București V, str. Fluierului,

POȘTA Igor Gunar-lăși—Mulțămiri. Cliseele costă pe... Poezia pentru „Falanga“.

u n u

de avangardă literară

CORRESPONDENȚA: București I, Căzuța Poștală, 114 Dorohoi, I. C. Brătianu, 33.

TIPARUL „GAZETA DOROHOIULUI“—DOROHOI